

111
cele mai
frumoase
poezii

Radu Stancu

NEMIRA

Cuprins

<i>Notă asupra ediției</i>	5
<i>Educația sentimentală</i>	7
ARS DOLORIS	15
<i>Symposion</i>	17
Crinul negru	19
Expediție	20
Nocturnă.....	22
<i>Ars doloris</i>	24
Arhimede și soldatul	26
La iubita moartă	28
Sonet	30
<i>In extremis</i>	31
Liliacul.....	33
Un cneaz valah la porțile Sibiului	36
Concert de orgă.....	38
Pistolul	40
Baladă studențească.....	42
Sosirea profetului	46
Trubadurul mincinos.....	49
Inscripție pe poarta închisorii	51
Regele visător	54
Trenul fantomă	57
Întoarcere.....	59
Horoscop.....	62

Plângere	64
Tristețe înainte de luptă	66
Cupa	69
Invocație	71
Nesomn	73
Corydon	75
Eglogă	78
Lamentația Ioanei D'arc pe rug	80
Buffalo Bill	84
Seară medievală	87
Cântec de beție	90
Lamentația poetului pentru iubita sa	92
<i>De profundis</i>	95
Douăsprezece umbre	97
Lamentația Șeherezadei în cea de a 1002 noapte	99
5 martie 1950	102
De-aș fi rege	104
Antinomie	107
Finister	109
Atavism	111
Elegie	113
Anacronism romantic	115
Întâia odă a lui Lactanțiu pentru iubita sa	117
A doua odă a lui Lactanțiu pentru iubita sa	120
<i>Hebrietas cibinensis</i>	122
Soliloc	125
<i>Pro domo</i>	127
<i>Ad inamicos</i>	129
Lamentația lui Iuda Iscarioteanul	130
Cristofor Columb	133
Post-scriptum	134
BALADELE REGELUI	137
Balada lacrimii de aur	139

Sfatul țării	145
Balada celor șapte focuri.....	147
Spada regelui.....	149
Domnița blestemată.....	151
Cea mai frumoasă floare.....	153
Capul de fată.....	155
Pajul cu păr de aur.....	157
Mărul fermecat.....	159
Ascuțitorul de cuțite.....	161
Comoara târzie.....	163
Fata cu vioara.....	165
Trandafirul și călăul.....	168
Infidelul.....	170
Făt frumos, fiul său însuși.....	172
Ultimul balaur.....	174
FUMUL RUINILOR.....	177
Invitație la o artistă.....	179
Alter-ego.....	181
Pastel.....	183
Adio la prieteni.....	185
Rugăciune.....	187
Penitență.....	189
Robinson.....	191
<i>Vita brevis</i>	192
Galop în zori.....	194
Ali-baba.....	196
Nu pentru orice taină.....	197
Criticilor mei.....	198
Vulpea.....	199
Umbră furată.....	200
Tot acolo stau.....	202
Post-mortem.....	204
Tristețe de toamnă.....	206

ARGONAUT COSMIC	207
Odă marelui timp	209
Vanitate la Pontul Euxin	210
Ai dreptul să mă-ntrebi	211
CINA CEA DE DRAGOSTE	213
Doti.....	215
Peisaj.....	217
Reconstituire	219
Sonet	221
Sonet	222
Sonet	223
Sonet	224
Fetișism.....	225
Gazel	227
Baladă.....	229
Cenușa.....	230
O! Dacă moartea.....	231
De-a lungul tuturor hotarelor	233
Sosirea clipei	234
Ceea ce-mi spune visul	236
DIN TINEREȚE	239
Ceas de taină (II)	241
Medievală.....	243
Deznodământ.....	245
Voievodul	247
Ci ne vom strânge unul de altul.....	248
Poem.....	249
Cântec vesel	251
Rița	253
<i>Cronologie</i>	257

ARS DOLORIS

„Desigur, nuanțele tristeții sunt multe. Dar, în general, ea se manifestă printr-o atitudine de refugiu intelectual, de bunăvoință amară, de suferință înfrântă sau înfrânată, de retragere înțeleaptă în destin. Timpul, scurgând din orice stare sufletească tensiunea, o transformă pe aceasta în înlănțuire sălbatecă, în jăratec ascuns sub cenușe. Căci tristețea nu este altceva decât *o stare sufletească oarecare în declin*. Ura în declin e tristețe. Bucuria în declin e tristețe. Iată de ce marile pasiuni sunt întotdeauna pândite de tristeți; pentru că, la limita lor inferioară, stă mereu aceeași matcă esențială a oricărui afect tensional: tristețea, adică echilibrul, adică unitarul.“

Radu Stanca, „Ceva despre tristețe“,
în *Universul literar*, an LI, nr. 28, 11 iulie 1942

Symposion

Tocmai în zori se sfârși acel chef.
Nu mai aveam nici un picur în cupe,
Era plină doar amfora grea de sidef,
Dar nici unul din noi nu știa s-o destupe.

Și veni-n zbor paharnicul morții din cer
Și-o deschise c-un gest funerar dintr-odată.
Vinul negru din ea curse-n cupe sever
Și băurăm și amfora-aceea mai toată.

Istoviți, prăbușiți pe înaltele trepte,
N-am mai fost dup-aceea în stare să bem.
Dar paharnicul morții, deprins să aștepte,
Aștepta sus pe soclu, tăcut și solemn.

În grădină păleau cupidonii de piatră
Și ghirlandele verzi de pe grinzi lunecau.
Băutura pesemne era fermecată
Căci în juru-ne toți, rând pe rând, adormeau.

Și-adormirăm și noi până la urmă de vinul
Pe care în zori îndrăznisem să-l bem.
Doar paharnicul morții, el singur, seninul,
Sta treaz, sus pe soclu, tăcut și solemn.

Crinul negru

M-ați îngropat crezând că am murit.
Paloarea mea de mort vă înșelase,
Surâsul împăcat și liniștit
Și fruntea albă care-mi înghețase.

Dar eu dormeam. Căci în grădina mea
Crescuse-n timpul nopții crinul negru.
Culcat sub el visam adânc ceva
Și visul meu părea un somn funebru.

Dar voi, zicând că-s mort, încet m-ați dus,
Cu lung convoi, la groapă, printre spuze.
Pe piept obolul veșnic mi l-ați pus,
Iar crinul negru mi l-ați pus pe buze.

Și-acum, prieteni, iată-mă-n mormânt
Trez, învelit în giulgiuri de mătăasă.
Mă zbat să scap, să ies de sub pământ
Și vreau să strig – dar crinul nu mă lasă.

Expediție

Urcăm spre moarte ca spre izvorul Nilului,
Lopețile ni-s pline de ierburi putrezite,
Iar luntrea, cel din urmă părtaș exilului,
Se clatină sub boarea tăcerii infinite.

De nouă mii de veacuri în susul apelor
Vâslim fără-ncetare făcând aceeași cursă.
Dar va fi dată oare vreodată pleoapelor
Puterea de-a cunoaște misterioasa sursă?

Ca niște păsări negre într-un imens convoi
Urmăm uriașul vultur care ne-ndreaptă zborul.
Ne-mbie de pe țărături mereu refugii noi.
Noi, însă, nu ne-abatem din cale. Vrem izvorul!

Ce forță colosală ne ține-aripile
Mereu, ca niște steaguri de fier, desfășurate?
Plutim cu timpu-n față izbindu-i clipele
Și nici un vânt prielnic din urmă nu ne bate.

Străbatem singuri într-o imensă încordare
Și mergem cu curenții potrivnici la babord.
Vedem cum trec la vale istorii viitoare,
Dar nu putem da veste celor rămași în port

Și-naintăm cu farul legat peste catarge,
Ca nu cumva vreo eră din cele care vin
Să ne izbească prora în locul ce se sparge
Și care taie Nilul în sus spre-un punct divin...

Nocturnă

Intru-n Sibiu încet ca-ntr-o-ncăpere
În care e un mort. Pe partea dreaptă
Am zidurile surde de tăcere.
Pe partea stângă, inima-nțeleaptă.

În jur văd numai porți și-,n porți, ferestre,
Iar în ferestre, ochi care mă-ngheață.
Intru-n Sibiu domol ca-ntr-o-poveste
În care port viziera peste față.

Cu fiecare pas făcut prin sânge
Tot mai adânc pătrund în noaptea care,
Întâi de jos în sus în mâini mă strânge,
Apoi de sus în jos mă prinde-n gheare.

Stradelele mă-nghit dintr-una-ntr-alta,
Iar scările mă urcă și coboară,
De nu mai știu: biserica e-n balta
Cerului larg sau ceru-n ea scoboară.

Și peste tot, o liniște ca-n clipa
Când marea se sărută cu pământul.
Liliacu-și linge-n somn trudit aripa
Și printre arbori vechi foșnește vântul.

Intru-n Sibiu cum intră-n ceață luna,
Mai mult alunecând decât cu pasul,
Și-n liniștea ce-nchide-n ea furtuna
Ascult cum bate-n turnul straniu ceasul.

Intru-n Sibiu livid, sătul de viață.
Dar pregătit pe străzile uitate
În fiecare clipă să dau față
Cu mortul care umblă prin cetate.